

List of Signatures

Page 1/1

Kings Bay AS_Årsberetning 2022.pdf

Name	Method	Signed at
Høgseth, Harald Collin Bentz	BANKID	2023-04-27 10:48 GMT+02
Instanes, Tor	BANKID_MOBILE	2023-04-24 10:24 GMT+02
Langeggen, Ellen	BANKID_MOBILE	2023-04-24 08:08 GMT+02
TVERFJELD, ELIN BANG	BANKID_MOBILE	2023-04-24 07:16 GMT+02
Salbuvik, Widar	BANKID_MOBILE	2023-04-21 16:26 GMT+02
Saugnes, Lars-Ole	BANKID	2023-05-05 11:39 GMT+02

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 090731AD8B6E4386A86AA0AAA6C6442F

Kings Bay AS - Årsberetning 2022

Innledning

Kings Bay AS har tilrettelagt for naturvitenskapelig forskning og miljøovervåking i Ny-Ålesund siden avslutningen av gruveperioden for vel femti år siden. Staten ved Klima- og miljødepartementet (KLD) har gjennom eierskap i Kings Bay, lagt grunnlaget for et veldrevet internasjonalt forskningsnettverk i Ny-Ålesund. Selskapets vedtekter er som følger: «Kings Bay AS har til formål drift, vedlikehold og utvikling av selskapets eiendommer på Svalbard, bygningsmasse og annen infrastruktur i Ny-Ålesund, herunder et særskilt ansvar for å ivareta kulturminnene på stedet. Selskapet skal yte tjenester og tilrettelegge for bruken av infrastrukturen på stedet til forskning og vitenskapelig virksomhet i Ny-Ålesund, som norsk forskningsstasjon for internasjonalt forsknings samarbeid i verdensklasse. Planmessig utvikling og forvaltning av bygningsmasse og infrastruktur skal bygge opp under forskningsstrategien for Ny-Ålesund, og legge til rette for tematiske sentre knyttet til prioriterte områder med utstyr for felles bruk. Kings Bay AS yter også administrative tjenester til Bjørnøen AS.»

Kings Bay har ansvar for Kongsfjordeiendommen herunder den kulturhistoriske bygningsmassen som omfatter 29 fredede. I tillegg eier selskapet 11 verneverdige bygninger fra gruvetiden. Kings Bays administrasjon ligger i Ny-Ålesund.

Samfunnshuset. Etter stormen. Foto: Aud J Nergård

Strategi Kings Bay 2022–2025

Strategi for perioden 2022–2025 ble vedtatt av styret 09.01.2023. Strategien er i tråd med selskapets vedtekter, statens eierskapsmål og sektorpolitiske rammer og føringer.

Selskapets visjon er å være tilrettelegger for verdensledende forskning innen naturvitenskap og forskningsstyrt kulturminneforvaltning i Arktis.

Strategien fastslår verdier og holdninger som skal ligge til grunn for oppfyllelse av selskapets visjon: bærekraftig – ansvarlige – attraktive – entusiastiske – forutsigbare.

Fastsatte mål for selskapets 6 virksomhetsområder:

Virksomhetsområde	Overordnet mål
1. Utleie av forskningslokaler og forskningsutstyr	Tilbyder av konkurransedyktige lokaler og forskningsfasiliteter i Arktis
2. Hotell/innkvartering, forpleining og butikkdrift	En førsteklasses forskningsdestinasjon og møteplass i Arktis
3. 3. Drift og vedlikehold av utstyr og bygninger	Totalleverandør av sertifiserte drifts- og vedlikeholdstjenester
4. 4. Areal- og kulturminneforvaltning	Ansvarlig arealforvaltning og forskningsstyrt kulturminneforvaltning. Tilrettelegge for formålstjenlig og aktiv bruk av fredet bebyggelse og kulturmiljø.
5. 5. Samfunn og bosetting - infrastruktur, energi og miljøforvaltning	Ansvarlig og kompetent samfunnsaktør og grunneier. Ivareta samfunnssikkerhet

Strategi for bærekraftig verdiskaping

Selskapets strategi for 2021–2024 fastslår at Kings Bays rolle som stateid aksjeselskap er å løse sektorpolitiske mål mest mulig effektivt over tid. Dette forutsetter at det selskapet gjør er bærekraftig. Kings Bay skal balansere økonomiske, sosiale og miljømessige forhold på en måte som bidrar til langsiktig bærekraftig verdiskaping og legitimitet for Ny-Ålesund som en forskningsstasjon i verdensklasse.

Kings Bay skal påse at bærekraft preger alle sider ved driften og utviklingen av Ny-Ålesund. Bærekraftig utvikling handler om å ivareta behovene til natur og mennesker i dag, uten å ødelegge for framtidige generasjoner. Ny-Ålesund er lett tilgjengelig med relativt urørte omgivelser som referanse, og derved svært attraktivt for arktisk naturvitenskapelig forskning og forskningsbasert kulturminneforvaltning. Den store interessen for Kongsfjordområdet og Ny-Ålesund gir samtidig sterkt press på et sårbart natur- og kulturmiljø som iht. overordnet politikk og lovverk skal sikres som et tilnærmet uberørt miljø.

Bærekraftig forskningsstasjon

Det arbeides med et miljøprogram for Ny-Ålesund. Målet er å finne balansepunktet hvor forskningsaktiviteten harmonerer med en bærekraftig utvikling.

Fokusområder innen bærekraftig utvikling:

- Prosjekter innen energieffektivisering og energiproduksjon, redusert dieselforbruk
- Oppfølging og kontroll av avløpsvann fra renseanlegg
- Rehabilitering av bygg med tanke på gjenbruk
- Ombygging og rehabilitering av systemer på tankanlegg for drivstoff. Sikre anlegg mot utilsiktet spill av drivstoff. Oppdatere anleggene etter dagens krav.
- Rehabilitering i harmoni med vern av bygg
- Videreutvikle arbeide med avfallsplan, rammeverk for mottak og håndtering av avfall med fokus på gjenvinning og gjenbruk
- Nytt energisystem, bygger på Forstudie for nytt energisystem Ny-Ålesund, utarbeidet av Multiconsult i samarbeid med Store Norske Energi og Kings Bay

Samfunnsansvar

Selskapets styre og administrasjon har fokus på selskapets samfunnsansvar som:

- Miljø
Selskapet tilrettelegger virksomheten med formål å minimere negativ påvirkning av natur og miljø
- Diskriminering
Selskapet diskriminerer ikke på grunnlag av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, kombinasjoner av disse eller alder
- Likestilling
Selskapet tilrettelegger for likestilling på alle arbeidsområder
- Rutiner for varsling av kritikkverdige forhold
Selskapet har ved ansattes observatør i styret og arbeidsmiljøutvalget, et velfungerende system for å ta opp kritikkverdige forhold i tide. Særlig viktig er dette innenfor helse- og miljørelaterte saker.
- Etikk
Selskapet aksepterer ikke noen form for misligheter. De ansatte skal utføre oppgaver med høy integritet og respektfull fremferd iht. selskapets etiske retningslinjer.
- Grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)
Selskapet støtter FNs (De forente nasjoner) bærekrafts mål om «Anstendig arbeid og økonomisk vekst» (mål 8) og «Ansvarlig forbruk og produksjon» (mål 12). Selskapets redegjørelse for arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold jfr. åpenhetsloven publiseres på selskapets hjemmesider.

Forskningen i Ny-Ålesund

Kings Bay legger til rette for forskningen i Ny-Ålesund. 13 bygg benyttes til forskningsaktivitet og leies av institusjoner fra til sammen 10 nasjoner. Bygningsmassen understøtter de ulike forskergruppene og forskningsprosjektene. I tillegg besøkes Ny-Ålesund årlig av forskere fra ytterligere ca. 10 nasjoner. Totalt er det

om lag 150 forskningsprosjekter som pågår til enhver tid. Ny-Ålesund er et lett tilgjengelig sted for arktisk naturvitenskapelig forskning. Stedet har tilnærmet uberørt natur, tilrettelagt infrastruktur og et internasjonalt miljø. Kings Bay jobber kontinuerlig for å tilrettelegge for forskning av høy kvalitet og at all aktivitet skal være i tråd med miljøregelverket og ta hensyn til Svalbards sårbare natur og kulturminner. Selskapet jobber tett med Norsk Polarinstitutt, som følger opp forskningsstrategien for Ny-Ålesund.

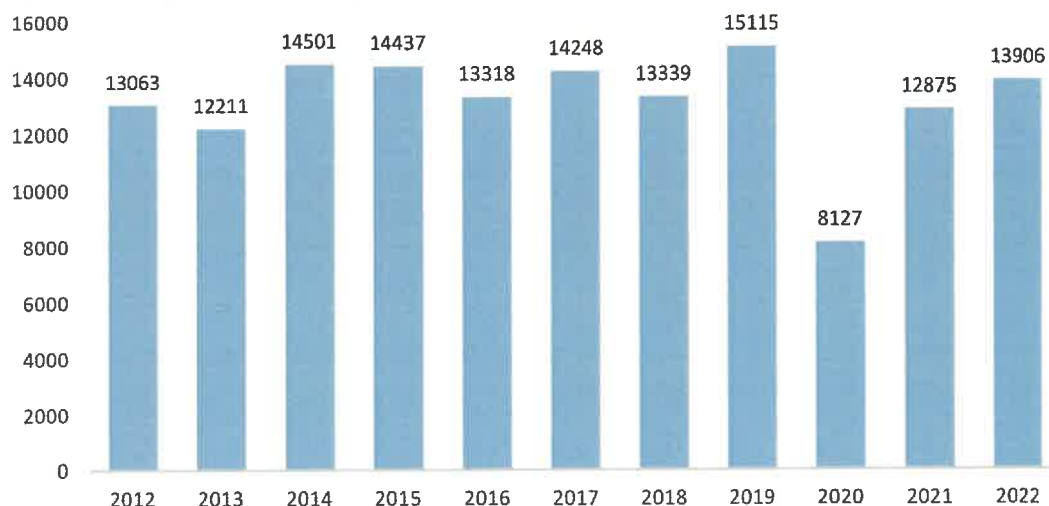
Marinlaben i Ny-Ålesund. Foto: Inger Lise Næss

For å ivareta samordning av forskningen i Ny-Ålesund, ble Ny-Ålesund Science Managers Committee (NySMAC) etablert i 1994. NySMAC består av representanter fra institusjoner med permanente og/eller større forskningsprosjekter i Ny-Ålesund. Kings Bay har observatørstatus i forumet.

Belegg og utvikling i forskerdøgn

Antall overnattinger i Ny-Ålesund var i 2022 totalt 26 009 døgn. Av dette var 13 906 forskerdøgn. Dette er en liten økning fra i fjor, og på nivå med gjennomsnittet for de siste fem normalårene før pandemien (2015-2019).

Antall forskerdøgn 2012–2022

Felles forskningsinfrastruktur og laboratorier

Veksthuset er et felles forskningslaboratorium tilrettelagt for terrestrisk forskning. I 2022 er laboratorieutstyr på plass og laboratoriet er tatt i bruk av forskere.

MS Teisten ble oppgradert i 2022. Dette gjør båten mer driftssikker og den kan nå brukes hele året.

Marinlaben er et felles forskningslaboratorium og unikt i sitt slag. I 2023 er det planlagt oppgraderinger av styringssystemet ved laboratoriet. For å imøtekomme krav om arbeidssikkerhet, vil ventilasjonsanlegg omarbeides for å øke kapasiteten, samt å skille ut avtrekk for kjemikalier.

Gruvebadet er en felles forskningsinfrastruktur for atmosfæreforskning ved foten av Zeppelinfjellet. Byggets fundament har skader, men er midlertidig stabilisert. Det er bevegelse i jordmassene under bygget og fundamenteringen er under sideveis press. Kings Bay vil foreta nærmere vurderinger om bygget skal utbedres eller om aktiviteten bør flyttes.

Gruvebadet. Foto: Svein Harald Sønderland

Vaskerilaben er stengt pga. store setnings-skader i betongen. Bygget planlegges revet. Forskningsaktiviteten er flyttet midlertidig til alternative lokaler. Felles våtlabb er etterspurt av forskningsmiljøet. Det arbeides med å finne permanent ny plassering innenfor eksisterende bygningsmasse

Dagens forskningspir, den gamle kullkaia nedenfor Renseverket, har vært en viktig felles plattform for marin forskning. Denne har imidlertid store strukturelle skader og er nå stengt. Arbeidet med å kartlegge mulighetene for ny felles forskningspir pågår. Finansieringen er imidlertid ikke på plass.

Servicebygget

Refunderingen av bygget ble ferdigstilt i 2022, Servicebygget dekker alle nødvendige service-funksjoner, og bygget fungerer godt. Det planlegges noen ytterligere vedlikehold/forbedringer av bygget i 2023.

Foto: Roar Blomstrand

Offisiell åpning av ny utstilling i Telegrafan, september 2022. Utstillingen ble sponset av Telenor Svalbard. Foto: Hanne Karin Tollan

Ivaretagelse av fredede og vernede bygg og øvrige kulturminner

Selskapet eier og har ansvar for forvaltning og vedlikehold av 29 bygninger oppført i perioden 1916–1945, som er automatisk fredet etter svalbardmiljøloven. Dette er halvparten av bygningsmassen i Ny-Ålesund og Svalbards største samling av automatisk fredede bygninger. Elleve av selskapets bygninger fra tiden etter 1945 er i tillegg vurdert som verneverdige i gjeldende arealplan. I tillegg har selskapet eieransvar for et større antall fredede kulturminner fra fangst-, polar- og gruvehistorien i Ny-Ålesund.

Det er en stor utfordring og svært kostnadskrevende å ivareta gamle bygninger og den unike historien i Ny-Ålesund. Klimaendring gir økende utfordringer både mht. biologisk nedbryting og redusert permafrost, som gir ustabile fundament og fare for utglidning. En rekke fredede bygninger i Ny-Ålesund har behov for refundamentering og andre rehabiliteringstiltak, noe som vil kreve betydelige økonomiske ressurser i årene som kommer.

Kings Bay ved sin driftsavdeling innehar unik arktisk kompetanse og erfaringsgrunnlag knyttet til restaurering, fundamentering og vedlikehold av fredede bygninger og øvrige kulturminner. Dette er kompetanse selskapet deler og bygger videre på, bl.a. gjennom deltagelse i tre ulike forskningsprosjekter med klimaendring og bevaring/restaurering av kulturminner som tema, og ved utvikling av Ny-Ålesund som fullskala kulturminne-laboratorium i samsvar med eierstyring og vedtatte strategier.

Kings Bay AS er deltager i forskningsprosjektet Polar Climate and Cultural Heritage (PCCH-Arctic). Fem fredete bygninger i Ny-Ålesund inngår som casestudier i prosjektet. I 2022 mottok Ny-Ålesund forskere fra PCCH-Arctic, et prosjekt som adresserer de kombinerte miljø- og samfunnspåvirkningene på kulturarven på Svalbard.

Øvrige hovedpunkter i 2022:

- Oppdatert tilstandsvurdering og utredning av tiltaksbehov for sikring og bevaring av Amundsenmasta
- Besøk av Kings Bay veteranklubb – dokumentasjon av steds- og gruvehistorie
- Byvandring/nye formidling på stedet med div. stortingskomiteer og eksterne besøksgrupper
- I anledning Telenor Svalbards 110-års jubileum ble det etablert en ny formidlingsutstilling i Telegrafstasjonen i Ny-Ålesund fra 1918, som ble åpnet i september 2022
- Del av masta fra barken «Vega» er flyttet innendørs av hensyn til bevaringsforhold. «Vega» ble brakt til Ny-Ålesund på 1920-tallet. Skroget ble fylt med stein, senket i sjøen og brukt som fundament for selve kai-planet på kaia.
- I august/september 2022 gjennomførte Sysselmesteren supplerende arkeologiske registreringer i Ny-Ålesund, i forbindelse med rullering av arealplanen. Det ble bl.a. oppdaget et til nå ukjent gravminne.

Ny-Ålesund by- og gruvemuseum

Museet blir jevnlig besøkt og er et viktig bidrag til formidling av Ny-Ålesunds historie. I løpet av pandemiårene var besøket mindre, som følge av færre dagsbesøkende og forskere i byen, men i 2022 har besøket på museet tatt seg opp igjen til normalsituasjon.

I tillegg til selve museumsbygningen har vi også en Museumshytte med delvis intakt interiør fra tiden da dette var en familiebolig på 1950-tallet. Telegrafan er blitt oppgradert med en ny og formidlingsutstilling, etter et samarbeid med Telenor Svalbard.

Kings Bay har et mangeårig samarbeid med Svalbard museum, som omfatter faglig bistand i forbindelse med bl.a. registrering av gjenstandssamlingen i magasinet, og utvikling av utstillingene ved Ny-Ålesund by- og

gruvemuseum. Svalbard museum var på besøk/befaring til Ny-Ålesund vinteren 2022, og har som intensjon å styrke og utvikle samarbeidet.

Maskiner og kjøretøy

Selskapets maskinpark består av anleggsmaskiner, brannbil, lastebiler, varebiler og snøscootere. I tillegg har Kings Bay store mengder hjelpeverktøy innenfor de forskjellige faggrupper som er nødvendig for drift av samfunnet. Anleggsmaskinparken er av god kvalitet. Biler og en del snøscootere er forholdsvis gamle, noe som igjen medfører høye vedlikeholdskostnader. Det er for 2022 investert i 2 nye el-biler, hvorav en skal ut leies på langtidskontrakt. Det er også investert i noen nye snøscootere for langtids utleie. Selskapet vil de neste årene planmessig fornye materiellet for å få ned vedlikeholdskostnader og redusere klimautslipp

Kraftstasjon og tankanlegget. Foto: Linda Bakken

Personell

Pr. 31.12.22 var det 25 ansatte i Kings Bay, herav 11 kvinner og 14 menn og i tillegg var det to ledige stillinger. En kvinne og en mann midlertidig ansatt. Totalt ble det utført ca. 37 årsverk i 2022. Det var ingen deltidsansatte og ingen ansatte hadde foreldrepermisjon.

Tabellen nedenfor viser kvinners andel av menns lønn i %:

	Antall		Kvinnens andel av menns	
	Kvinner	Menn	Kontante ytelser	Natural- ytelser
Totalt	15	14	85	102

En av forklaringene til forskjellene mellom kvinners og menns kontante ytelser, er at flere menn inngår i vaktordningen som historisk sett har gitt mer overtid. I alle stillingsnivåer er det færre ansatte enn fem av hvert kjønn, og blir derfor ikke offentliggjort.

Styret har en kvinneandel på 40 %. Ved nyrekruttering er selskapet opptatt av å rekruttere både kvinner og menn, uavhengig av stillingstype.

Helse, miljø og sikkerhet

HMS har høy prioritet i Kings Bay. Sikkerheten til våre ansatte og besøkende er overordnet alle andre hensyn. Kings Bay er pålagt å ha verneombud, jfr. arbeidsmiljøloven § 6-1. Selskapet har et arbeidsmiljøutvalg bestående av verneombud, verneombudets vararepresentant, ansattes observatør til styret, ansattes observatør til styrets vararepresentant, samt direktør og kontorsjef fra administrasjonen. Mandatet for utvalget følger bestemmelsene for arbeidsmiljøutvalg i arbeidsmiljøloven. Lederjobben i utvalget veksler mellom ledelsen og de ansatte annen hvert år.

Sykefraværet var i 2022 (2021) 306 (371) dagsverk, beregnet til 2,56 % (3,23 %) av den totale arbeidstid.

Helsetilbudet

Ansvar for primærhelsetjenesten og helseberedskapen i Ny-Ålesund er tillagt Universitetssykehuset Nord-Norge HF - Longyearbyen sykehus og organiseres og finansieres av sykehuset. Selskapet er medlem av bedriftshelsetjenesten ved Longyearbyen sykehus. Sykehuset har sagt opp avtalen med virkning fra 31.05.2023.

Selskapet er i prosess med å finne en ny samarbeidspartner til bedriftshelsetjenesten. Selskapet har en sykepleier for å sikre en bedre beredskap lokalt.

Risikostyring

Det er etablert rutiner for rapportering av sykefravær og ulykker. Det har vært en alvorlig hendelse, en fallskade som medførte langtidssykemelding. Selskapet rapporterer dette til styret i forbindelse med styremøter. Kings Bay er fast medlem i Beredskapsrådet på Svalbard som ledes av Sysselmesteren på Svalbard. Kings Bay har løpende risikovurderinger med fokus på flyplass og havneanlegg.

Ytre miljø

I Strategiplanen er det et uttalt mål å drive stedet innenfor rammene av en bærekraftig utvikling. Ny-Ålesund og områdene rundt skal beskyttes som referanseområde for forskning. Selskapet formaliserte i 2017 en femårs avtale med NILU (Norsk institutt for luftforskning) om pågående luftmålinger inne i bebyggelsen. Denne avtalen forlenges med intervaller på 1 år. Hovedmålsetningen med måleprosjektet er å overvåke utslipp fra kraftproduksjon, og annen bruk av fossile drivstoff. Selskapet har et totalforbruk på 1.200.000 liter diesel årlig. Pågående optimalisering av kraftproduksjon er ved hjelp av bl.a. varmegjenvinning av eksosgass. Dette har gitt en nedgang av drivstofforbruk til varme og lavere klimagassutslipp.

Avløpsvann fra Ny-Ålesund blir behandlet i eget renseanlegg, Sysselmester har gitt utslippstillatelse. Det er samtidig gitt et krav om et måleprogram for utslipp. Det tas prøver to ganger pr år, som sendes til laboratorieanalyse. Resultatene fra disse analysene er meget gode, og viser bl.a. svært lavt utslipp av mikroplast. Med økende mengder overvann, som ikke har eget avløps nett, kan renseanlegg til tider bli overbelastet.

I perioden 2019–2021 ble det gjennomført kartlegging av grunnforurensning i sentralområdet i Ny-Ålesund. Kartleggingen viser at forurensningsnivåene generelt i de undersøkte områdene er lave og stammer hovedsakelig fra kullstøv.

Det ble imidlertid på enkelte lokasjoner påvist miljøgiften PFAS (per- og polyfluoralkylstoffer). Dette er sannsynlig etter tidligere bruk av brannskum som kilde. Dette ble nærmere undersøkt ved utvidet prøvetaking i 2021. Sysselmesteren på Svalbard pålegger Kings Bays med hjemmel i svalbardmiljøloven å utarbeide en risiko- og tiltaksvurdering av PFAS-forurensningen i grunn og vann i Ny-Ålesund. Videre vurdere behov for tiltak for å redusere risikoen forurensningen medfører. Frist for utarbeidelse av risiko- og tiltaksvurdering er satt til 1. oktober 2023.

Statlig tilskudd

Kings Bay får årlig midler fra eier KLD som setter krav til hvordan midlene blir benyttet. Midlene som stilles til disposisjon for selskapet skal utnyttes effektivt og målrettet, i henhold til overordnede mål og indikatorer og/eller måltall beskrevet i tilskuddsbrevet. Tilskuddet skal gå til administrasjon av Kings Bay AS, og til investeringer i – og til driften av – selskapets bygninger og infrastruktur, og kulturminner på stedet, samt til nødvendige utgifter til administrasjon av Bjørnøen AS.

Tilskuddet skal brukes i samsvar med føringene i tilskuddsbrevet og tilskuddsregelverket, statens mål med eierskapet, Meld. St. 8 (2019–2020) (eierskapsmeldingen), selskapets vedtekter, Innst.8 S (2021–2022), Prop. 1 S (2021–2022) (Statsbudsjettet), Innst. 450 S (2021–2022) (revidert nasjonalbudsjett), Meld. St. 32 (2015–2016) (svalbardmeldingen), Strategi for forskning og høyere utdanning på Svalbard og Forskningsstrategien for Ny-Ålesund.

Tilskudd fra KLD til investering og driftsunderskudd i statsbudsjettet for 2022 utgjorde MNOK 43,9, hvorav MNOK 36,9 var tilskudd til investeringer og drift og MNOK 7 til dekking av økte kostnader i 2022 for ny flytransportavtale.

Samlet bruk av tilskudd til investeringer og prosjekter i 2022 var på MNOK 17,9. Videre ble det brukt MNOK 28,1 til å dekke driftsunderskudd og MNOK 0,2 til driften av Bjørnøen AS.

Økonomi og regnskap

Kings Bays inntekter i 2022 (2021) ble MNOK 102,7 (MNOK 82,2), hvorav MNOK 28,1 (MNOK 29,2) var driftstilskudd fra KLD. Driftsinntektene før driftstilskudd var MNOK 21,6 høyere enn fjoråret. Dette skyldes økt antall forskerdøgn og flere båtanløp med dagsturister over kai. Selskapet forventer at driftsinntekter øker ytterligere i 2023, men ikke så mye som inneværende år.

Selskapets driftskostnader i 2022 (2021) var MNOK 102,9 (MNOK 82,3), en økning på MNOK 20,6. Økningen skyldes i hovedsak økte kostnader knyttet til flytransport fra 01.08.2022 (se avsnitt om flytransport) og økte pris på diesel. Økt kostnader knyttet til flytransport vil gjelde hele året og dermed øke den totale årskostnaden for 2023. Det forventes også at de høye prisene for diesel vil vedvare neste år.

Selskapets årsresultat i 2022 (2021) var på MNOK -0,3 (MNOK -0,3). Selskapets egenkapital utgjør pr 31.12.2022 (31.12.2021) MNOK 21,7 (MNOK 22,0), en reduksjon på MNOK 0,3, som skyldes overføring av årsresultatet MNOK -0,3.

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var i 2022 (2021) MNOK -0,7 (MNOK -10,2). Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter dekker ikke selskapets investeringsaktiviteter. Selskapet er derfor avhengig av statlige tilskudd for å finansiere sine investeringer.

Markedsrisikoen til selskapet er lav, da selskapet har lite gjeld. Selskapet har en fast kundeportefølje og har, historisk sett, hatt lite tap på fordringer, slik at kredittrisikoen er lav. Selskapet mottar årlig drifts- og investeringsstilskudd fra Staten ved eier KLD som sikrer at selskapet har en tilfredsstillende likviditet.

Selskapet driver ikke forsknings- og utviklingsaktiviteter.

Risiko og sårbarhet – samfunnsikkerhet

Ny-Ålesunds beliggenhet gjør at man er særdeles sårbar dersom bygg eller kritisk infrastruktur svikter. Selskapet har identifisert flere sårbare punkter:

- Kraftproduksjonen er vurdert som en av selskapets mest sårbare objekter i ROS-analysen (risiko- og sårbarhetsanalyse). En lengre stans i kraftproduksjonen vinterstid kan medføre store materielle frostskafer, i tillegg til evakuering av personell. Det er laget prosedyrer og trent på nøddrift av fjernvarme og instruks for oppstart av nødstrøm for å redusere konsekvensen av en stans. Elkraft- og varmeproduksjonen må oppgraderes med nye løsninger de nærmeste årene, både for å gjøre den mer bærekraftig, men også for å etablere enda sikrere drift med tilstrekkelige reserveløsninger. Som avbøtende tiltak for reserve fjernvarmeproduksjon er det prosjektert en nødvarmesentral. Oppstart av byggearbeider for reserve fjernvarme er planlagt 2023.
- Reserve drikkevannskilde mangler i Ny-Ålesund, og er kritisk i forhold til samfunnsberedskapen. Selskapet har opprettet et lager av drikkevann.
- Sårbarhet på data- og telekommunikasjon som overføres på fiberkabel til Longyearbyen og videre mot fastlandet. Telekommunikasjon har redundans.
- Klimaendring – dypere tining av permafrost, ustabile fundamenteringsforhold og økende risiko for utglidning og uopprettelig skade, gjelder både bygg og teknisk infrastruktur. Riksrevisjonens undersøkelse av svalbardselskapenes håndtering av klimautfordringer, avdekket manglende dokumentasjon på tilstandskontroll og risikokartlegging av bygningsmasse og infrastruktur. Det ble i juli 2022, i samarbeid med Sysselemesteren, utført tilstandsvurdering av sju utvalgte fredede bygg. Videre ble det utført tilstandsvurdering av fem andre bygg. For disse fem byggene det laget en aksjonsliste som grunnlag for prioriteringer av avbøtende tiltak som igjen gir et godt grunnlag for en langtidsplan for nødvendige tiltak. Kings Bay AS har som mål å gjennomføre tilstandsvurderinger for alle bygg. KLD har tilført ekstra midler for avbøtende tiltak grunnet klimaendring. Midler skal benyttes til utskifting og utbedring av fundamentering, samt utbedre skader på bygningsmasse. Kunstnerhytta ble refundamentert og rehabilitert vinteren 2022.
- Økende overvannsmengder gir økt fare for erosjon og skade på bebyggelse og teknisk infrastruktur

- Det er gjennom 2022 registrert et økende antall observasjoner av isbjørn i Kongsfjord-området. Dette kan medføre en økt potensiell fare for ferdsel i og rundt bosetningen og stiller dermed større krav til selskapets vaktmannskap som må bruke mer tid for å ivareta sikkerheten. Kings Bays vaktmannskap mottok en internasjonal pris, World Ranger Day Award, for god håndtering av situasjoner hvor isbjørn er involvert i Ny-Ålesund.

Foto: Roar Blomstrand

Flytransport

I 2022 ble det, i samarbeid med et konsulentselskap, gjennomført en anbudskonkurranse for leveranse av transporttjeneste Longyearbyen – Ny-Ålesund. Kontrakten ble tildelt Lufttransport FW AS. Den nye kontrakten trer i kraft 01.08.2024.

Grunnet nedleggelsen av gruveriften i Svea, er Kings Bay fortiden Lufttransports eneste kunde på Svalbard og kostnadene knyttet til flytransport har dermed økt.

Lufttransports fly på Ny-Ålesund flyplass, Hamnerabben.

Drift og ledelse

Selskapets styre og ledelse er opptatt av å følge prinsippene for god eierstyring og selskapsledelse.

Organisasjon og ledelse

Styret har i 2022 hatt følgende sammensetning:

Styrets leder:	Tor Instanes
Nestleder:	Widar Salbuvik
Medlemmer:	Ellen Langeeggen Elin Bang Tverfjeld Harald Høgseth
Varamedlem:	Bo Nyborg Andersen
Ansattes observatør:	Jens Johan Eriksen
Direktør:	Lars Ole Saugnes

Styret har i 2022 avholdt 6 møter. Det er ikke tegnet ansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder for det mulige ansvaret de har overfor foretaket og tredjepersoner.

Ny-Ålesund-utvikling

Kings Bay har i 2022 arbeidet målbevisst for å styrke infrastrukturen.

Følgende hovedlinjer er lagt til grunn:

- Fokus på å tilrettelegge for forskning
- Høy klimaprofil
- Styrke Kings Bays evne til å utføre hovedoppdragene, dette innebærer:
 - Utvikling av forskningsinfrastruktur og logistikk for å ivareta og utvikle potensialet som naturvitenskapelig forskningsplattform
 - Utvikling av en robust infrastruktur, herunder energiproduksjon
 - Rasjonell og økonomisk drift
 - Bedre bygningsmessig standard

Selskapets vurdering av utfordringer og muligheter fremover

Visjonen for Kings Bay er å være en tilrettelegger for verdensledende forskning innen naturvitenskap og forskningsstyrt kulturminneforvaltning i Arktis. Hovedformålet er nedfelt i Kings Bays vedtekter: «Kings Bay AS har til formål drift, vedlikehold og utvikling av selskapets eiendommer på Svalbard, bygningsmasse og annen infrastruktur i Ny-Ålesund, herunder et særskilt ansvar for å ivareta kulturminnene på stedet.» En planmessig utvikling og forvaltning av bygningsmasse og infrastruktur skal bygge opp under forskningsstrategien for Ny-Ålesund, og legge til rette for tematiske sentre knyttet til prioriterte områder med utstyr for felles bruk.

Innenfor de rammene Kings Bay AS har innflytelse på skal selskapet påse at bærekraft preger alle sider ved driften og utviklingen av Ny-Ålesund til å bli en stadig grønnere forskningsstasjon. Viktige prosjekt de neste årene er utviklingen av en mer bærekraftig energiforsyning og lokal transport.

Ny-Ålesund har god utbygget infrastruktur tilrettelagt for forskning og er, i forhold til beliggenheten i Arktis, lett tilgjengelig med egen flyplass og havn. Forskningsstasjonen har lange tidsserier innen naturvitenskapelige forskningsdata og tilnærmet uberørt natur, noe som gjør stedet egnet som et referansepunkt. For den klimarelaterte forskningen vurderes stedet å ha økt aktualitet i tiden fremover. Stedet har også en betydelig samling av kulturminner som er interessant for forskning innen dette fagfeltet. Til sammen gjør dette stedet unikt og attraktivt som forskningsplattform for både eksisterende og nye kunder.

Selskapet kommersielle virksomhet må drives innenfor de rammer som gis av de styrende dokumenter fra Storting og regjering, noe som begrenser inntektsmulighetene. Klimaendringene på Svalbard vil øke selskapets vedlikeholds- og investeringsbehov på bygninger og infrastruktur i fremtiden. Forslag til endring i Lov om miljøvern på Svalbard (svalbardmiljøloven) og ny forskrift om sikkerhet i felt mv. på Svalbard (feltsikkerhetsforskriften), kan medføre begrensninger på hvordan forskningen i felt, kan gjennomføres. Påbud om at Ny-Ålesund skal være en radiostille sone (ref. forskrift om generelle tillatelser til bruk av frekvenser (fribruksforskriften)) vil gjøre det kostnadsdrivende å ta i bruk ny teknologi som krever tilgang til beskyttede frekvenser, til drift av infrastruktur og forskningsinstrumenter. Selskapet vurderer derfor at driften i årene fremover fortsatt er avhengig av betydelige tilskuddsmidler fra eier.

Forskningsmiljøene i Ny-Ålesund har gjennom NySMAC gitt signal om at de ønsker at selskapet prioriterer en ny forskningspir til erstatning for kullkaia, som ikke lenger kan brukes til formålet. Det er utarbeidet en mulighetsstudie med to ulike alternativer for konstruksjon, som ikke tilfredsstilte forskernes behov. Det vil derfor bli gjennomført en ny mulighetsstudie som hensyntar disse tilbakemeldingene. Videre framdrift er usikker på grunn av manglende finansiering av ny forskningspir.

Den gode dialogen selskapet i dag har med eksisterende kunder, skal fortsette. Sammen med Norges forskningsråd og Norsk Polarinstitutt arbeides det med markedsrettede tiltak. Målet er å gjøre Ny-Ålesund mer synlig overfor eksisterende og nye kundegrupper, samt bevisstgjøre dem om aktiviteten som både er mulig og ønsket iht. forskningsstrategien for Ny-Ålesund. Selskapet har deltatt i relevante forskningsfora. Belegget i sommerhalvåret er godt og selskapet vil fremover fokusere på å øke belegget i lavsesong. Selskapet og KLD har gjennom den interdepartementale dialoggruppen for Ny-Ålesund (gruppen består av representanter fra KLD, Justis- og beredskapsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Norges forskningsråd, Norsk Polarinstitutt og Kings Bay), arbeidet for at flere norske forskere og studenter kan komme til Ny-Ålesund. Dette arbeidet fortsetter i 2023.

Utvikling, resultat og fortsatt drift

Styret er av den oppfatning at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av eiendeler og gjeld, finansiell stilling og resultat.

Selskapet var i 2022 tilbake til normal drift etter covid-19-pandemien. Antall forskerdøgn 92 % av antall forskerdøgn i 2019, som ansees som det siste normalår før pandemien. Styret tror belegget vil bli på tilsvarende nivå det kommende året.

Selskapet ble i Statsbudsjett for 2023 tildelt MNOK 65,0. Dette er en økning på MNOK 21 fra samlet tilskudd til selskapet i 2022. Tilskuddet for 2023 dekker helårseffekten på MNOK 17, knyttet til de økte kostnadene selskapet vil få ved inngåelse av ny flyavtale. Videre er tilskuddet økt med MNOK 10 for å finansiere refundamentering og vedlikehold av bygningsmasse og infrastruktur. Intensjonen er, ifølge statsbudsjettet, å øke tilskuddet til refundamentering og vedlikehold ytterligere, med MNOK 10 fra 2024. Selskapet holder eier KLD løpende orientert om den økonomiske situasjon.

Årsregnskapet er basert på fortsatt drift og styret bekrefter at forutsetningen for dette er til stede.

Ny-Ålesund, 19.04.2023
Styret i Kings Bay AS

Tor Instanes
styreleder

Widar Salbuvik
nestleder

Elin Bang Tverfjeld
styremedlem

Ellen Langeggen
styremedlem

Harald Collin Bentz Høgseth
styremedlem

Lars Ole Saugnes
direktør

